

DÉL-MAGYARORSZÁG

A MAGYAR SZOCIALISTA MUNKÁSPÁRT LAPJA

56. évfolyam, 146. szám

Ára: 50 fillér

Szerda, 1966. június 22.

ESZMEI DÍJ

A nagy találmányok és újítások híre gyorsan bejárja az országot, sőt néha a világot is. Némelyik forradalmasítja az iparágat és megszokott technikát, technológiát lők félre. Gyakran a feltaláló nevét kapja az új eljárás, vagy gép: a halhatatlanság is biztosítva van. Mindezekért az anyagi elismerésen túl tisztelet a jutalma a feltalálónak. Gyakran bemutatunk mi is kiváló újításokat és újítókat, népszerűsítvén nagyszerű tetteiket és önmagukat. Ez így is rendben levő.

Nemrégiben egyik üzemünk újítási statisztikáját nézgettem. Benyújtottak ennyi és ennyi javaslatot, elfogadtak belőle ennyit és bevezettek emennyit. A népgazdasági haszon pontosan ki volt számítható, s végül, hogy mennyi újítási díjat fizettek ki a szerzőknek. Volt közöttük summás összeg utóalkulált alapon és voltak kisebb díjak is. Egy külön rubrika foglalta össze azokat a bevezetett egyszerűségeket, amelyek eredményét nem lehetett kalkulálni, pénzben kifejezni, amiért a javaslattevő eszmei díjban részesült. A kifizetett összegek nem voltak számottevők: száz forinttól ötszáz forintig. A szerző neve is elhalványult, s végeredményben senki sem törődött e közkatonákkal.

Valóban közkatonák ezek az üzemi emberek, hiányzik az aranysujtás és a tölgyfalevél a parolinukról. Azonban egyszerű kis javaslataikkal sokszor nagyot cselekednek, hogy valamivel könnyebben menjen a munka környezetükben. Ott volt például az újszegedi szövőgyárban a postaszakos ringlizése. (A szakos felső szegélyén levő fémkerekes lyukak, amelyeket át a bekötő zsinort fűzik.) Ezt a munkát kézzel végezték. A ringlizés nehéz és fárasztó munka, kalapáccsal és más kéziszerszámokkal ütötték, préselték a szövetre a ringlét. Elfáradt a kéz, gyakori volt a baleset. Talán ki lehetne kutatni, hogy emiatt hányszor kerültek táppénzes állományba munkások, de a fizikai fáradságot és az idegességet már nehéz lenne felmérni, amelyben nap mint nap része volt a ringliző munkásnak.

Már a géppel végzik a postaszakos ringlizését. Sári László, Sebők Ferenc és Keceli Sándor olyan gépet szerkesztett, amely a kézierőt, a nehéz fizikai munkát teljesen megszüntette. A gépet házilag készítették sajátkezűleg. Az új szerkezet nem termelékenyebb, mint a kézierővel végzett munka, de könnyebb, nem fárasztó és nem idegesítő, s talán az sem érdektelen, hogy pontosabb és jobb minőségű a ringlizés, a postától is kevesebb a reklamáció. A három újító megkapta szerény jutalmát, eszmei díját. Nevük eltűnik a közkatonák névsorában.

Tovább menve: a nedves kikészítő üzemszobában a festőgépekhez rengeteg anyagot kellett mindennap szállítani. De hogyan történt a festékes tartályok szállítása? Két ember cipekedett, majd leszakadt a karjuk, amíg a betonon oda húzták a teli tartályokat. Bálint János és Bilcsik János is látta ezt az erőfeszítést, ahogyan ők mondják „nehéz trógerolást” és javaslatukkal egycsapásra megváltoztatták az anyagszállítás régi rendjét. Igazán egyszerűen: egy gölyöscsapággal ellátott kézikocsit szerkesztettek a tartályoknak megfelelően, s ma alig igényel fizikai munkát a régebbi embertelen cipekedés.

Körülbelül ugyanezt tette Daróczi Sándor és Járosi József is. Nekik az tűnt fel, hogy a lemerített és rolinizott készárut a betonon csúsztatják viszonylag nehéz körülmények között, de a csúsztatás közben a tiszta késztermék piszkos lett. Az úgynevezett Molnár-taligához hasonló kocsit szerkesztettek és megoldották a szállítást. Nem kell ezentúl cipekedni és az áru is tiszta marad. Ez esetben sem lehetett pontos kalkulációt végezni, vagyis a javaslattevők eszmei díjban részesültek.

Az eszmei díj bizony sok mindent eltakar. A mögöttes érték cselekedet híre gyakran még az üzemszobában, vagy munkahelyi küszöbét sem lépi át, nemhogy a gyár kapuján túlra is eljutna. Mégis nagy-nagy elismerést érdemelnek ezek a csekély erőfeszítések. Nem változtatnak meg iparági viszonylatban technikát, vagy hagyományos termelési eljárásokat, de megváltoztatnak egy-két ember vállaira nehezedő terhet, csökkentik annak súlyát.

Ismertem olyan szakembert. — Idős ember volt és rég nyugdíjas —, aki délelőttönként elszálatgatott hajdani munkahelyére. Nehezen bírta elviselni az otthoni télen-séget. Eleinte csak a kerítés mellett ácsorgott, neki támaszkodott az oszlopnak és figyelte a gyár udvarán zajló életet, később az igazgató engedélyével a gyárban is kapott elfoglaltságot. A havi ötszáz forintért annyi volt a feladata, hogy sétálgasson a műhelyekben és ha lát valami fonákságot a munkában, javítson rajta, tegyen javaslatot a könnyebb és egyszerűbb munkavégzésre. Kétkezi munkások dícsérték így az öregot: „Tízszor annyit ér az öreg munkája.”

Úgy vélem, hogy az eszmei díjak valójában csak névlegesen jutalmak. Volumesükben csekélységek azok a tettek is, amelyekért adják. De a nagy felfedezések és a világhírű találmányok, meg újítások vázában a maltert jelentik, s a ház csak így épülhet fel. A tervezők és az építómesterek mögött és között ott vannak a névtelen ezrek, akik apró, a publikáció számára igazán elenyésző javaslattal könnyítenek munkatársaik helyzetén. Nem nélkülözhetőek e kis tettek, mert segítségükkel áll össze a nagy egész.

GAZDAGH ISTVÁN

Negyven felszólalás az ENSZ-szeminárium vitájában

Az Egyesült Nemzetek Szervezetének szemináriuma félidejéhez érkezett. A Magyar Tudományos Akadémián egy hete tartó tanácskozáson 25 európai ország neves szakemberei, 11 nemzetközi szervezet képviselői vesznek részt, s amerikai megfigyelők is jelen vannak. A szeminárium témája a helyi igazgatásban való részvétel, mint az emberi jogok előmozdításának eszköze. A szeminárium hat téma köré csoportosítva vitatja meg, hogy a lakosság részvétele a helyi igazgatásban hogyan segíti elő az emberi jogok védelmét, a demokrácia szélesedését és elmélyítését.

Az élénk, magas színvonalú tudományos vitában eddig mintegy 40 felszólalás hangzott el. (MTI)

Mongol delegáció érkezett hazánkba

A Hazafias Népfront Országos Tanácsának meghívására kedden hazánkba érkezett a Mongol Békébizottság delegációja D. Demcsingnek, a Mongol-Magyar Baráti Társaság elnökének vezetésével.

Összevonják a sütőipari vállalatokat

A Csongrád megyei tanács vb ülése

Tegnap ülést tartott a Csongrád megyei tanács végrehajtó bizottsága. Foglalkozott a többi között a Szeged-környéki Sütő- és Tésztaipari Vállalat, valamint a Szentes-környéki Sütőipari Vállalat összevonásával. Jelenleg ugyanis a két vállalatnál egy-egy üzemi laboratórium működik, amely nem képes 40 termelő üzemi technológiai irányítását ellátni. A helyzetet nehezíti az is, hogy 4 malomban különböző minőségű lisztet vesznek át. Az átvételkor gyors technológiai elemzésre lenne szükség, mert enélkül a kenyér minősége hullámzik. Ennek kiküszöbölése érdekében is a két sütőipari vállalat jövő év január 1-től történő összevonásával lehetőség nyílik majd korszerű laboratórium létesítésére. Ezek az intézkedések gazdaságosabbá teszik a lendő vállalat munkáját, ugyanakkor javulás várható a termelő üzemek termékeinek minőségében is.

A két sütőipari vállalatnak ugyanis jelenleg 362 termelő és 74 szállító eszköz áll rendelkezésére. A szétosztás miatt a gépi berendezéseket nem tudják teljesen kihasználni. Ezért indokolt egy központi műhely létesítése is, amely biztosítja majd az állóeszközök átlagának megőrzését és karbantartását.

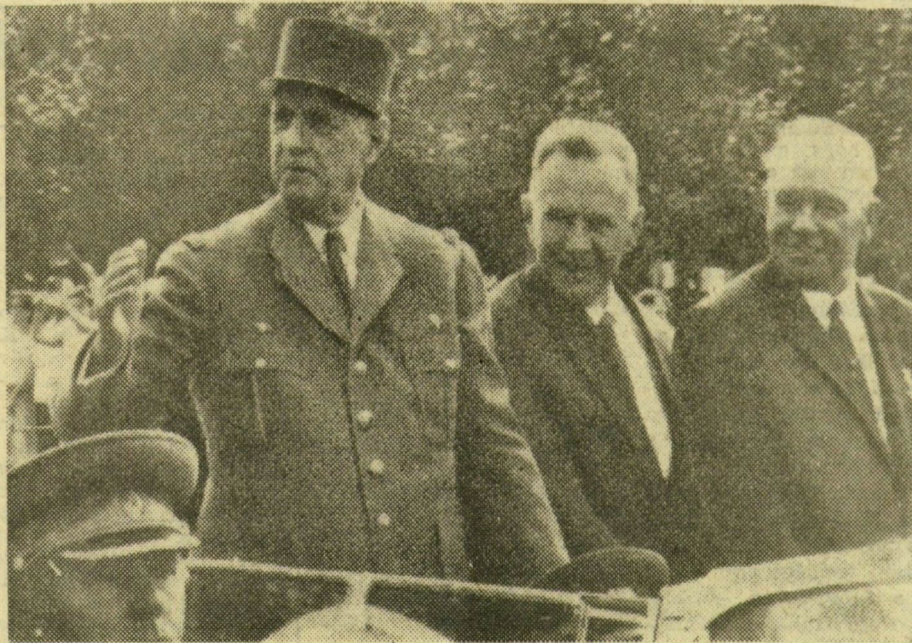
Az összevonással létrehozott új vállalat központja Szegeden, a Török utca 8 szám alatti épületben lesz.

A vb a művelődésügyi osztály előterjesztésével is foglalkozott, amely új szakiskolai osztályok engedélyezésére, míg más osztályok megszüntetésére tett javaslatot. Hozzájárult a vb ahhoz, hogy a művelődésügyi minisztertől kérjék a tervezett tizenkilenc I. évfolyamú gimnáziumi tanulócsoporthoz 14 osztálynál a

Megkezdődtek a szovjet-francia

tárgyalások

Háromórás találkozó — De Gaulle zuhogó esőben beszélt a moszkvaiakhoz — A látogatás nagy visszhangja

(Telefoto — MTI Külföldi Képszolgálat)

De Gaulle francia elnök június 20-án, megérkezése után Koszigin miniszterelnök (középen) és N. Podgornij, a Legfelső Tanács Elnökségének elnöke kíséretében hajtat Moszkva utcáin

A Kreml nagypalotájának Katalin-termében kedden magyar idő szerint 8 órakor megkezdődtek a szovjet-francia tárgyalások, amelyek az őszinteség és a szívélyesség légkörében folytak le, a nemzetközi politikai élet legfontosabb problémáit vetették fel. A francia küldöttség éléngett a moszkvai tárgyalások első napjával — ez tűnt ki azon a sajtótájékoztatón, amelyet De Gaulle vezette francia küldöttség szóvivője a keddi délelőtti háromórás találkozó befejeztével tartott.

A szívélyesség légkörében

Moszkvában hivatalos közleményt adtak ki a Kremlben a megkezdődött

szovjet-francia tárgyalásokról. Mint a közlemény megállapítja, a tárgyalásokon, amelyek az őszinteség és a szívélyesség légkörében folytak le, a nemzetközi politikai élet legfontosabb problémáit vetették fel. A francia küldöttség éléngett a moszkvai tárgyalások első napjával — ez tűnt ki azon a sajtótájékoztatón, amelyet De Gaulle vezette francia küldöttség szóvivője a keddi délelőtti háromórás találkozó befejeztével tartott.

(Folytatás a 2. oldalon)

KÖRKÉP

a kenderfeldolgozó iparból

Szeged egyik legrégebbi iparága, a kenderfeldolgozás új szakaszába lépett: a régi gépeket fokozatosan kicserélik modernre, nagyobb teljesítményű automatikus gépekre. A gépi felújítások között néhány sláger is található.

Megérkezett a fonócentrifuga

Nagy reményekkel tekintenek erre a ritka gépre a szegedi szakemberek. Ilyen még nincs Magyarországon, sőt a világon is kevés, mivel csak az olaszok használják, s ők is gyártják. A Gardella cégtől nemrégiben megérkezett az első szállítmány, a centrifugális fonógép. A berendezések még ládában vannak a szegedi kenderfonógyárban, mert várják a további berendezéseket és az olasz gyár szakemberét, aki a felszerelést irányítani fogja. Előreláthatóan még ehéten itt lesznek a várt berendezések és a Gardella cég megbízottja is.

A szövőüzemben jelenleg is nagy munka folyik, mert nemrégiben érkezett 20 darab Pikanol automata szö-

vőgép. Ha az új gépeket felszerelték és üzembe állították, akkor összesen 34 darab ilyen korszerű és gyorsjáratú automata ponyvaszővő gép fog működni a vállalatnál. De megérkezett az új Hacoba vetülekcsevelő gép és 40 orsóhoz cséverendező. Az új vetülekcsevelő gép megindításával elkerülhető a régebbi nehézség, amikor kevés volt a vetülék.

Figyelemre méltó versenyvállalások

Az MSZMP IX. kongresszusának tiszteletére indult munkaverseny során eddig is jelentős vállalatok születtek a Kenderfonó- és Szövőipari Vállalat üzemeiben. A verseny lendülete azóta sem csökkent, sőt újabb figyelemre méltó vállalatok születtek, közülük is kiemelkedik a szegedi juteáru-gyár néhány felajánlása.

A gyár kollektívája minden tekintetben olyan célt tűzött ki, amellyel elősegíthetik a nagyvállalat gazdaságosabb tevékenységét. Például elhatározták, hogy kenderkócból terven felül 48 tonna szőnyeg vetülecfoná-

at készítenek a második fél évben és 30 tonnával több lenkócot használnak fel a tervezettnél. A gyáregység kollektívája megjavítja a fonodal előkészítés minőségét munkáját, ennek érdekében átszervezik a tújavítási mechanizmust, a műszaki színvonal emelése érdekében pedig megváltoztatják a gyártásközi ellenőrzési rendszert. A termelékenység növekedése érdekében és a munkaerőhiány e' lensúlyozására kétféle fonóállásokat valószínűleg meg a finom fonógépeknél.

Újabb munkabrigádok alakultak

A kongresszusi munkaverseny élénk visszhangra talált a dolgozók között és a meglevő brigádok mellé újabbak csatlakoztak, hogy részt vegyenek a versenyben és végül is elnyerjék majd a szocialista brigád címet.

Az elmúlt időben a meglevő 11 brigád mellé 5 új brigád alakult a juteáru-gyárban. A brigádok létrejöttét a kongresszusi vállalatokat is megváltoztatta, újabb felajánlásokkal bővítette azokat.